A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2016. május 4.*

„Tagállami kötelezettségszegés — Az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése — EUMSZ 288. cikk — 2000/60/EK irányelv — Uniós vízpolitika — A 4. cikk (1) bekezdése — A felszíni víztestek állapotromlásának a megakadályozása — A 4. cikk (7) bekezdése — Az állapotromlás tilalmától való eltérés — Elsőrendű közérdek — Vízerőműnek a Fekete-Sulm folyón (Ausztria) történő építésének az engedélyezése — A vizek állapotának romlása”

A C-346/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 258. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2014. július 18-án

az **Európai Bizottság** (képviselik: E. Manhaeve, C. Hermes és G. Wilms, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

az **Osztrák Köztársaság** (képviseli: C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

a **Cseh Köztársaság** (képviselik: M. Smolek, Z. Petzl és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano, a Bíróság elnökhelyettese, az első tanács elnökeként eljáró bíró, F. Biltgen, E. Levits, M. Berger és S. Rodin (előadó) bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2015. szeptember 3-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

1 Keresetlevelével az Európai Bizottság annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy az Osztrák Köztársaság – mivel nem alkalmazta helyesen a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2000. L 327., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 5. kötet, 275. o.) 4. cikkének (7) bekezdésével összefüggésben értelmezett 4. cikke (1) bekezdésének rendelkezéseit – nem teljesítette az EUSZ 4. cikknek az EUMSZ 288. cikkel összefüggésben értelmezett (3) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

Az uniós jog

2 A 2000/60 irányelv (11), (19), (25), (26) és (32) preambulumbekezdése szerint:

„(11) Az [EUM]-Szerződés 174. cikke szerint, a Közösség környezetpolitikájának hozzá kell járulnia a környezet minőségének megőrzésére, védelmére és javítására irányuló célkitűzések követéséhez, valamint a természeti erőforrások körültekintő és észszerű használatához; e politikának az elővigyázatosság, a megelőzés és a szennyező fizet elvén kell alapulnia és azon az elven, hogy a környezeti károkat elsődlegesen a szennyező forrásnál kell orvosolni..

[…]

(19) Ezen irányelv célja a vízi környezet fenntartása és javítása a Közösségben. Ez a célkitűzés elsősorban az érintett vizek minőségére vonatkozik. A mennyiség szabályozása kisegítő elem a jó vízminőség biztosításában, ezért ki kell dolgozni a jó vízminőség biztosítását szolgáló mennyiségre vonatkozó intézkedéseket is.

[…]

(25) A vizek állapotának leírására minőségi, és, ahol az környezetvédelmi szempontból lényeges, mennyiségi szempontból közös fogalmakat kell meghatározni. Környezeti célkitűzéseket kell meghatározni annak biztosítására, hogy a Közösségben mindenütt elérhető legyen a felszíni és a felszín alatti vizek jó állapota, és hogy a vizek állapotának romlása közösségi szinten megelőzhető legyen.

(26) A tagállamoknak arra kell törekedniük, hogy legalább a jó vízminőségi állapotot, mint célkitűzést elérjék a meglévő közösségi előírásokat figyelembe vevő, integrált intézkedési programok szerint szükséges intézkedések meghatározásával és végrehajtásával. Ahol a jó vízminőségi állapot már biztosított, ott azt fenn kell tartani. A felszín alatti vizekre a jó állapot követelményén túlmenően, bármely szennyező anyag koncentrációjának bármilyen jelentős és tartós növekedését ki kell mutatni, és meg kell fordítani.

[…]

(32) Különleges körülmények között indokolt lehet, hogy felmentést adjanak a további romlás megelőzésének vagy a jó állapot elérésének követelménye alól, ha ez előre nem látható vagy kivételes körülmények, különösen árvizek és aszályok következménye, vagy olyan, a felszíni víztest fizikai jellemzői megváltozásának, vagy felszín alatti víztestek szintjének módosulásának a következménye, amelyet magasabb rendű közérdek indokolt, feltéve hogy minden lehetséges lépést megtesznek a víztest állapotát érő kedvezőtlen hatások csökkentésére.”

3 A 2000/60 irányelvnek a „Környezeti célkitűzések” elnevezésű 4. cikke az (1) bekezdésének a) pontjában a következőképpen rendelkezik:

„(1) A vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben előírt intézkedési programok átültetésére az alábbiak vonatkoznak:

a) a felszíni vizek
   i. a tagállamok a (6) és (7) bekezdésre is figyelemmel, a (8) bekezdés sérelme nélkül végrehajtják a szükséges intézkedéseket, hogy megakadályozzák az összes felszíni víztest állapotának romlását;
   ii. a tagállamok védik, javítják, és helyreállítják az összes felszíni víztestet, figyelemmel a mesterséges és jelentősen módosított víztestekre vonatkozó iii. pont rendelkezéseire is, azzal a céllal, hogy legkésőbb az ezen irányelv hatálybalépését követő 15 éven belül elérjék a jó állapotot, az V. mellékletben foglalt előírásoknak megfelelően, figyelemmel a (4) bekezdés szerinti hosszabbításokra, és az (5), (6) és (7) bekezdés alkalmazására is, a (8) bekezdés sérelme nélkül;
   iii. a tagállamok védik, és javítják az összes mesterséges és jelentősen módosított víztestet, a jó ökológiai potenciál és jó kémiai állapot elérésének céljából, legkésőbb 15 éven belül ezen irányelv hatálybalépését követően az V. mellékletben foglalt előírásoknak megfelelően, figyelemmel a (4) bekezdés szerinti hosszabbításokra, és az (5), (6) és (7) bekezdés alkalmazására is, a (8) bekezdés sérelme nélkül;
   iv. a tagállamok végrehajtják a szükséges intézkedéseket a 16. cikk (1) és (8) bekezdésének megfelelően az elsőbbségi anyagok általi szennyezések fokozatos csökkentésének céljából és az elsőbbségi veszélyes anyagok kibocsátásainak, bevezetéseinek és veszteségeinek megszüntetésére vagy kiiktatására [helyesen: megszüntetése vagy fokozatos kivonása céljából]

az 1. cikkben említett vonatkozó nemzetközi egyezmények sérelme nélkül az érintett tagállamok vonatkozásában.”

4 A 2000/60 irányelv 4. cikkének (7) bekezdése a következőképpen szól:

„A tagállamok nem szegik meg ezt az irányelvet, ha:

– az eredménytelenség a felszín alatti víz jó állapotának, egy felszíni vagy felszín alatti víztest jó ökológiai állapotának, vagy adott esetben, jó ökológiai potenciáljának elérésében, vagy állapotromlásának megelőzésében, egy felszíni víztest fizikai jellemzőinek újabb keletű módosulásának vagy a felszín alatti víztestek szintjében beállt változásoknak a következménye, vagy

– új, fenntartható emberi fejlesztési tevékenység következménye az eredménytelenség annak megakadályozásában, hogy egy felszíni víztest kiváló állapota jó állapotúvá romoljon [helyesen: a felszíni víztest kiváló állapota jó állapotúvá romlása megelőzésének meghiúsulása új, fenntartható emberi fejlesztési tevékenység következménye],

és az összes alábbi feltétel teljesül:

a) minden lehetséges lépést megtesznek a víztest állapotára gyakorolt ártalmas hatás mérséklésére;

b) e változtatások okait [helyesen: e változtatások vagy módosítások okait] a 13. cikkben megkívánt vízgyűjtő-gazdálkodási terv részletesen tartalmazza [helyesen: részletesen tartalmazza és indokolja], és a célkitűzéseket hatévente felülvizsgálják;

c) e változtatások vagy módosítások oka elsőrendű közérdek és/vagy ha a hasznokat [helyesen: hasznot], amelyek [helyesen: amely] a környezet és a társadalom számára az (1) bekezdésben meghatározott célokból fakadnak [helyesen: fakad], felülmúlják e változások hasznai [helyesen: felülmúlja e változtatások vagy módosítások haszna] az emberi egészség, az emberi biztonság megtartása vagy a fenntartható fejlődés tekintetében;

d) a víztest megváltoztatásával vagy módosításával szolgált hasznos célkitűzések a műszaki megvalósíthatóság vagy az aránytalan költségek miatt nem érhetők el más olyan módon, ami a környezet számára jóval előnyösebb."

5 Az irányelv „Vízgyűjtő-gazdálkodási tervek" elnevezésű 13. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy minden, teljes egészében a területükön fekvő vízgyűjtő kerületre vízgyűjtő-gazdálkodási terv készüljön.

[…]

(6) A vízgyűjtő-gazdálkodási terveket legkésőbb ezen irányelv hatálybalépését követő kilenc évvel közzéteszik.

(7) A vízgyűjtő-gazdálkodási terveket legkésőbb ezen irányelv hatálybalépését követő 15 évvel, majd ezután hatévente felülvizsgálják, és korszerűsítik [helyesen: naprakésszé teszik]."

Az osztrák jog

6 A vízjogról szóló törvény (Wasserrechtsgesetz) 21a. cikkének a jelen ügyben alkalmazandó változata (a továbbiakban: WRG) a következőképpen szól:

„(1) Amennyiben az engedély megadását követően, különös figyelemmel a leltár eredményére (55d. cikk), úgy tűnik, hogy az engedélyezési határozatban vagy az egyéb rendelkezésekben kimondott feltételek és szabályok tiszteletben tartása ellenére a közérdek (105. cikk) nem részesül kellő védelemben, a hatóságnak az 52. cikk (2) bekezdésének második mondatára is figyelemmel a technika jelenlegi állásának (12a. cikk) megfelelően e védelem elérése érdekében más vagy további feltételeket kell előírnia, rögzítenie kell a kiigazítási célkitűzéseket, a kiigazításra vonatkozóan megfelelő projektdokumentumok bemutatását kell előírnia, ideiglenesen vagy tartósan korlátoznia kell a vízhasználat típusát és mértékét, vagy ideiglenesen vagy tartósan meg kell tiltania a vízhasználatot.

(2) A hatóságnak észszerű határidőket kell nyújtania az (1) bekezdésben említett intézkedések végrehajtásának, valamint a megkövetelt kiigazítási intézkedések megtervezésének és az ezekre vonatkozó projektdokumentumok bemutatásának a lehetővé tétele érdekében; a projektdokumentumok szükséges tartalmára a 103. cikk alkalmazandó. E határidőket meg kell hosszabbítani, ha a kötelezett bizonyítja, hogy önhibáján kívül képtelen betartani a határidőt. A hosszabbításra irányuló, észszerű határidőn belül benyújtott kérelem felfüggeszti a határidőt. Ha a határidő eredmény nélkül zárul, a 27. cikk (4) bekezdése megfelelően alkalmazandó.

(3) A hatóság nem követelheti meg az (1) bekezdés értelmében vett intézkedéseket, ha ezek aránytalanok. Ebben az esetben a következő alapelvek alkalmazandók:

a) Az ezen intézkedések megvalósításához kapcsolódó terhek az elérni kívánt hatáshoz képest nem lehetnek aránytalanok, melynek során különösen a vízhasználatból eredő hatások és ártalom jellegét, mértékét és veszélyességét, valamint a használat időtartamát, a vízhasználat gazdaságosságát és műszaki jellemzőjét kell figyelembe venni;

b) a fennálló jogok sérelme esetén csak a legenyhébb és célhoz vezető eszközt választható;

c) egymás után különböző beavatkozások követelhetők meg;

[…]

(4) Egy engedélyezett helyreállítási terv (92. cikk) vagy helyreállítási program (33d. cikk) fennállása esetén az (1) cikkben említett intézkedések nem mehetnek e terven vagy programon túl.

(5) A (1)–(4) bekezdés a jelen szövetségi törvény rendlelkezései alapján értelemszerűen alkalmazandó más létesítményekre és engedélyekre.”

A pert megelőző eljárás

7 2007. május 24-i határozatával a Landeshauptmann der Steiermark (Stájerország tartományi kormányzója, Ausztria) engedélyezte egy vízerőműnek a Fekete-Sulmon történő megépítését, amely folyó Ausztrián folyik keresztül (a továbbiakban: 2007. évi határozat).

8 2007 októberében a Bizottság felszólító levelet küldött az Osztrák Köztársaságnak, amelyben ez utóbbi figyelmét felhívta arra, hogy a 2007. évi határozatban említett projekt (a továbbiakban: vitatott projekt) összeegyeztethetetlen a 2000/60 irányelv 4. cikkének (7) bekezdésével. A Bizottság szerint Stájerország kormányzója e határozatot anélkül fogadta el, hogy előzetesen megvizsgálta volna, hogy a Fekete-Sulm felszíni vízteste állapotának a „kiválóról” „jó” minőségűre történő romlása, amellyel az említett határozat végrehajtása járt volna, megfelel-e a 2000/60 irányelv 4. cikke (7) bekezdésének c) pontja értelmében vett elsőrendű közérdeknek.

9 2008 januárjában az Osztrák Köztársaság e felszólító levélre válaszul elmagyarázta, hogy az állapotromlás tilalmától való, a 2000/60 irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt eltérést igazolja azon elsőrendű közérdek, hogy egyre több olyan megújuló energiaforrást használjanak, mint a vízenergia.

10 2009 során az Osztrák Köztársaság a 2000/60 irányelv 13. cikkének (1) bekezdése alapján közzétette a vitatott projekttel érintett vízgyűjtőre vonatkozó vízgyűjtő-gazdálkodási tervet (a továbbiakban: 2009. évi terv). E terv szerint, amelynek elfogadását ezen irányelv 14. cikke alapján a nyilvánosság részvételével zajló megfelelő konzultáció előzte meg, e folyó felszíni víztestének állapota „kiváló” volt.

11 2010 januárjában a Bizottság lezárta a kötelezettségszegési eljárást, miután az Osztrák Köztársaság arról tájékoztatta, hogy a Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (szövetségi mezőgazdasági, erdészeti, környezetvédelmi és vízügyi minisztérium, Ausztria) a 2007. évi határozatot visszavonta azt követően, hogy a wasserwirtschaftliches Planungsorgan (vízgazdálkodási tervezésért felelős szerv, Ausztria) közigazgatási keresetet indított.

12 2012 márciusában a Verfassungsgerichtshof (alkotmánybíróság, Ausztria) kimondta, hogy a vízgazdálkodási tervezésért felelős szervnek az alkotmány alapján nem volt keresetindítási joga. Következésképpen az Osztrák Köztársaság úgy vélte, hogy a 2007. évi határozat visszavonásáról szóló miniszteri határozat okafogyottá vált, hogy e határozat ismét érvényes, és hogy azt többé nem lehet nemzeti bíróság előtt megtámadni.

13 2012 novemberében az Osztrák Köztársaság kinyilvánította azon szándékát, hogy a WRG 21a. cikke értelmében megindítsa a 2007. évi határozat felülvizsgálati eljárását, és hogy ennek keretében értékelje a vitatott projekttel érintett felszíni víztest állapotát, annak érdekében, hogy az eredeti engedélyt a technika állásához igazítsa, ugyanakkor pontosította, hogy ezen értékelés első eredményei csak 2014 elejére várhatók.

14 A Bizottság kérésére az Osztrák Köztársaság 2012 decemberében elmagyarázta, hogy e felülvizsgálati eljárás ellenére a vízerőmű építése a 2007. évi határozattal megadott engedély alapján azonnal megkezdődhet.

15 2013. április 26-án a Bizottság felszólító levelet küldött az Osztrák Köztársaságnak, amelyben azt kifogásolta, hogy ez utóbbi figyelmen kívül hagyta a 2000/60 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését, és a „Fekete-Sulm vízerőmű – Az építési munkálatok A üteme” projektet illetően tévesen alkalmazta az állapotromlás tilalmától való, ezen irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt eltérést.

16 2013. július 15-én az Osztrák Köztársaság azt válaszolta a Bizottságnak, hogy még folyamatban van a felülvizsgálati eljárás, és hogy az eredményeket 2013 szeptemberének elejére várják. Az Osztrák Köztársaság továbbá elmagyarázta, hogy ezen eljárás keretében figyelembe fogja venni „a vízenergia fenntartható felhasználásának az értékelésére vonatkozó nemzeti iránymutatásokat”.

17 2013. november 19-én az Osztrák Köztársaság kiegészítő észrevételeket küldött a Bizottságnak, amelyekben ez utóbbit arról tájékoztatta, hogy Stájerország kormányzója 2013. szeptember 4-én elfogadott egy, a 2007. évi határozatot megerősítő határozatot (a továbbiakban: 2013. évi határozat).

18 A Bírósághoz benyújtott iratokból mindazonáltal kitűnik, hogy a 2013. évi határozat elfogadása során Stájerország kormányzója arra a körülményre támaszkodott, hogy a Fekete-Sulm felszíni vizének állapotát még a vitatott projekt megkezdését megelőzően „jónak” és többé nem „kiválónak” kell minősíteni, és hogy ezen alacsonyabb fokozatba sorolás miatt e projekt megkezdődhet anélkül, hogy szükség lenne az állapotromlás tilalmától való, a 2000/60 irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt eltérésre.

19 2013. október 9-én a szövetségi mezőgazdasági, erdészeti, környezetvédelmi és vízügyi miniszter a 2013. évi határozat megsemmisítése iránt keresetet indított a Verwaltungsgerichtshof (közigazgatási bíróság, Ausztria) előtt. Mivel ezen, a jelen ítélethozatal időpontjában még mindig folyamatban lévő keresetnek nincs halasztó hatálya, a vitatott projekt projektgazdája folytathatta a vízerőmű építését.

20 2013. november 21-én a Bizottság indokolással ellátott véleményt küldött az Osztrák Köztársaságnak, amelyben megismételte kifogásait. 2014. január 21-én e tagállam azt a választ adta, hogy a 2007. évi határozat véleménye szerint megfelel a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének.

21 A Bizottság, mivel nem találta kielégítőnek az Osztrák Köztársaság válaszait, úgy döntött, hogy megindítja a jelen keresetet.

A szóbeli szakasznak az újbóli megnyitása iránti kérelemről és további bizonyítékok benyújtásáról

22 A főtanácsnok indítványának előterjesztését követően a Bizottság 2015. november 30-án kérelmet terjesztett elő a Bíróság eljárási szabályzatának 83. cikke alapján az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitása iránt, valamint ugyanezen szabályzat 128. cikkének (2) bekezdése alapján az iránt, hogy további bizonyítékokat terjeszthessen elő, és a Bíróságnak benyújtotta „A vízgazdálkodásra vonatkozó 2015. évi nemzeti terv” tervezetét, amelyet a szövetségi mezőgazdasági, erdészeti, környezetvédelmi és vízügyi minisztérium 2015. január 21-én tett közzé.

23 Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy az Európai Unió Bíróságának alapokmánya és eljárási szabályzata nem teszi lehetővé, hogy a felek a főtanácsnoki indítványra válaszként észrevételeket tegyenek (2000. február 4-i Emesa Sugar végzés, C-17/98, EU:C:2000:69, 2. pont; 2012. szeptember 6-i Döhler Neuenkirchen ítélet, C-262/10, EU:C:2012:559, 29. pont).

24 Ezt követően a szóbeli szakasz újbóli megnyitásával kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság az eljárási szabályzata 83. cikkének megfelelően hivatalból, a főtanácsnok javaslatára vagy a felek kérelmére is elrendelheti a szóbeli szakasz újbóli megnyitását, ha úgy véli, hogy a tényállás nincs kellően feltárva, vagy ha az ügyet olyan érv alapján kellene eldönteni, amelyet a felek nem vitattak meg (lásd: 2009. március 3-i Bizottság kontra Ausztria ítélet, C-205/06, EU:C:2009:118, 13. pont; 2012. szeptember 6-i Döhler Neuenkirchen ítélet, C-262/10, EU:C:2012:559, 30. pont).

25 Végül az eljárási szabályzat 128. cikkének (2) bekezdése alapján az eljárás írásbeli szakaszának befejezését követően benyújtott bizonyítékokat illetően e rendelkezés előírja, hogy az ilyen bizonyítékokat benyújtani szándékozó felek indokolják azok késedelmes előterjesztését, és hogy az elnök az előadó bíró javaslatára és a főtanácsnok meghallgatását követően a másik fél számára határidőt állapíthat meg az e bizonyítékokra vonatkozó állásfoglalásra.

26 Mivel a jelen ügyben a Bíróság úgy véli, hogy elegendő információval rendelkezik a határozathozatalhoz, és az ügyet nem kell olyan érvek vagy további bizonyítékok alapján eldönteni, amelyeket a felek nem vitattak meg, nem szükséges helyt adni Bizottság kérelmeinek.

A keresetről

A felek érvei

27 A Bizottság lényegében azt kifogásolja, hogy az Osztrák Köztársaság elmulasztotta a 2000/60 irányelv 4. cikkének (1) és (7) bekezdéséből eredő kötelezettségeit azáltal, hogy a Fekete-Sulmon engedélyezett egy vízerőmű-építést.

28 Ugyanis a Bizottság úgy véli, hogy a 2007. évi határozat nem veszi figyelembe a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában a tagállamok számára előírt azon kötelezettséget, hogy hozzák meg az összes felszíni víztest állapotromlásának a megakadályozásához szükséges intézkedéseket.

29 E tekintetben a Bizottság azt állítja, hogy e kötelezettség Stájerország kormányzójára is hárult abban az időpontban, amikor e határozatot elfogadta, miközben a vízgyűjtő-gazdálkodási terv közzététele a 2000/60 irányelv 13. cikkének (6) bekezdése alapján csak 2009. december 22-étől lett kötelező.

30 A Bizottság az álláspontját azzal igazolja, hogy az EUSZ 4. cikknek az EUMSZ 288. cikkel összefüggésben értelmezett (3) bekezdésére tekintettel a tagállamoknak 2000. december 22-e, vagyis a 2000/60 irányelv hatálybalépésének időpontja és 2009. december 22-e, vagyis ezen irányelv 13. cikkének (6) bekezdésében a gazdálkodási tervek közzétételére előírt határidő lejárta között tartózkodniuk kellett az olyan jellegű rendelkezések meghozatalától, amelyek komolyan veszélyeztették volna az említett irányelv 4. cikke által meghatározott célt. E cikk rendelkezéseit tehát már ezen időszak alatt tiszteletben kell tartani.

31 Márpedig a Bizottság szerint a vitatott projekt a Fekete-Sulm felszíni víztestjének állapotromlásához vezethet, megsértve ezáltal az állapotromlás 2000/60 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében kimondott tilalmát. Ugyanis, bár a 2007. évi határozat ezen állapotot „kiválóra” értékelte, e projekt ezen állapotot „jóra” csökkentette, következésképpen állapotromlást idézett elő. E tekintetben a Bizottság úgy véli, hogy az ilyen romlás fennállásának a megállapítása céljából nem lehet figyelembe venni azt, hogy Stájerország kormányzója a 2013. évi határozattal végül ugyanezen állapotot „jóra” értékelte, mivel ez utóbbi határozatot nem ezen irányelv 13. és 14. cikkében megállapított eljárási követelmények betartásával fogadták el. Így nem állapítható meg, hogy – a vizek állapota szintjének ezen utóbbi határozat általi alacsonyabb fokozatba való sorolása ellenére – az említett projekt nem jár majd ezen állapot romlásával.

32 Ilyen körülmények kötött a Bizottság úgy véli, hogy a 2007. évi határozat, amely engedélyezte a vitatott projektet, jogilag csak akkor lehet megalapozott, ha az állapotromlás tilalmától való eltérés engedélyezésére vonatkozóan a 2000/60 irányelv (4) cikkének (7) bekezdésében előírt feltételek teljesülnek. Márpedig a Bizottság azzal érvel, hogy az Osztrák Köztársaság nem vizsgálta meg megfelelően, hogy ezen eltérés érvényesen alkalmazható-e, és mindenesetre kellően sem indokolta az ilyen eltérés alkalmazását.

33 A Bizottság e tekintetben hangsúlyozza, hogy az Osztrák Köztársaságnak figyelembe kellett volna vennie azt, hogy a 2007. évi határozatban említett vízerőmű kapacitása „elhanyagolható” lesz a regionális és nemzeti vízenergia-termeléshez képest. Márpedig e tagállam – a 2006/60 irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt követelményekkel ellentétben – esetleges helyettesítő területekre irányuló kutatásokat sem végzett, és még csak nem is vett tervbe más megújuló energiaforrásokat. Következésképpen a Fekete-Sulm felszíni víztestjének állapotromlása, amelyet a vitatott projekt idéz majd elő, nem igazolható e rendelkezés alapján.

34 Az Osztrák Köztársaság úgy véli, hogy a jelen kereset elfogadhatatlan, mivel egyrészt nem kellően egyértelmű és pontos többek között az EUM 4. cikknek az EUMSZ 288. cikkel összefüggésben értelmezett (3) bekezdésében előírt kötelezettségek állítólagos figyelmen kívül hagyására alapított kifogás vonatkozásában, másrészt pedig, mivel a Bizottságnak kizárólag annak vizsgálatára van hatásköre, hogy a nemzeti hatóságok helyesen tettek-e eleget a 2000/60 irányelvben előírt eljárási kötelezettségeknek, továbbá nem ellenőrizheti az e hatóságok által az egyedi projekt megalapozottságával kapcsolatban végzett értékelést és az érdekeknek az e hatóságok által az említett irányelv 4. cikkének (7) bekezdése alapján végzett mérlegelését.

35 Másodlagosan és érdemben az Osztrák Köztársaság elismeri, hogy a 2007. évtől kezdve nem volt számára engedélyezett olyan általános vagy különös intézkedések elfogadása, amelyek komolyan veszélyeztethették a 2000/60 irányelvben meghatározott célok megvalósítását.

36 Azonban az Osztrák Köztársaság szerint a 2007. évi határozat – e célkitűzések figyelmen kívül hagyása nélkül – érvényesen engedélyezhette egy olyan vízerőmű projektjét, amely adott esetben a felszíni víztest állapotromlásával járt, mivel az ezen irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt feltételeket betartották.

37 Az Osztrák Köztársaság e tekintetben hangsúlyozza, hogy a 2007. évi határozatot olyan eljárás végén fogadták el, amelyben elemezték és jogilag értékelték a vitatott projekthez kapcsolódó nyomós közérdek fennállásával kapcsolatos együttes álláspontot, konkrétan figyelembe véve a 2000/60 irányelv célkitűzéseit és e projektnek a regionális és helyi sajátosságokra gyakorolt hatásait. E tekintetben az Osztrák Köztársaság hangsúlyozza, hogy figyelembe vette a Technische Universität Graz (grazi műszaki egyetem, Ausztria) alá tartozó Institut für Elektrizitätswirtschaft und Energieinnovation (Energiagazdálkodási és Energiainnovációs Intézet, Ausztria; a továbbiakban: Intézet) által készített tanulmányt, amely bemutatta az említett projekt célkitűzéseit és előnyeit, valamint annak a környezetre gyakorolt hatásait.

38 Az Osztrák Köztársaság azzal érvel, hogy a Bizottság állításával ellentétben a hatáskörrel rendelkező hatóság nem azon elvre támaszkodott, hogy a vízenergia-termelés mindig megfelel az elsődleges közérdeknek, és általános kivételt képez a 2000/60 irányelv célkitűzései alól, hanem összességükben megvizsgálta a vízerőműnek a Fekete-Sulmon történő építésének konkrét regionális jelentőségét és helyi hatásait.

39 Végső soron az Osztrák Köztársaság azt állítja, hogy Stájerország kormányzója a 2007. évi határozat elfogadása során megfelelő mérlegelési mozgástérrel rendelkezett az érdekeknek a 2000/60 irányelv rendelkezései alapján végzett mérlegelése végett, mivel a vízerőmű projektjének engedélyezése egy prognosztikai tényezőket tartalmazó komplex határozat.

A Bíróság álláspontja

A kereset elfogadhatóságáról

40 Az Osztrák Köztársaság lényegében egyrészt úgy véli, hogy a jelen kereset az eljárási szabályzat 120. cikkének c) pontja értelmében véve nem kellően egyértelmű és pontos, többek között az EUM 4. cikknek az EUMSZ 288. cikkel összefüggésben értelmezett (3) bekezdésében előírt kötelezettségek állítólagos figyelmen kívül hagyására alapított kifogás vonatkozásában. Másrészt úgy véli, hogy e keresetet elfogadhatatlannak kell nyilvánítani, mivel a Bizottság nem rendelkezik hatáskörrel az egyedi projekt megalapozottságának és a fennálló érdekek hatáskörrel rendelkező hatóságok által végzett mérlegelésének az értékelésére.

41 E két elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

42 Az első elfogadhatatlansági kifogással kapcsolatban ugyanis a keresetlevélből világosan kitűnik, hogy a Bizottság azt rója fel az Osztrák Köztársaságnak, hogy 2000. december 22-e, vagyis a 2000/60 irányelv hatálybalépésének időpontja és 2009. december 22-e, vagyis ezen irányelv 13. cikkének (6) bekezdésében a gazdálkodási tervek közzétételére előírt határidő lejárta között nem tartózkodott olyan jellegű rendelkezések meghozatalától, amelyek komolyan veszélyeztethették az említett irányelv 4. cikkében meghatározott eredmény megvalósulását. Így, amint a főtanácsnok az indítványának 30. pontjában megjegyezte, a Bizottság a keresetlevelének 25. és 26. pontjában kifejezetten utal az Acheloos folyóval kapcsolatos, 2012. szeptember 11-i Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias és társai ítéletre (C-43/10, EU:C:2012:560), amelyben a Bíróság megállapította, hogy az EUM 4. cikknek az EUMSZ 288. cikkel összefüggésben értelmezett (3) bekezdése alapján a tagállamoknak még e rendelkezés alkalmazhatóságát megelőzően is tartózkodniuk kell ezen irányelv célkitűzéseinek a komoly veszélyeztetésétől.

43 A második elfogadhatatlansági kifogással kapcsolatban hangsúlyozni kell, hogy – amint a főtanácsnok az indítványának 32. pontjában kifejtette – az a kérdés, hogy a 2000/60 irányelv rendelkezései mennyiben biztosítanak mérlegelési mozgásteret a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak a fennálló érdekek mérlegelését illetően, és hogy e mozgásteret túllépték-e, nem a kereset elfogadhatóságát, hanem annak megalapozottságát érinti.

44 A kereset tehát elfogadható.

Az ügy érdeméről

45 A Bizottság lényegében azt kifogásolja, hogy az Osztrák Köztársaság a 2007. évi határozattal engedélyezte a vitatott projektet, miközben ugyanezen határozat szerint e projekt a Fekete-Sulm felszíni víztestje állapotának „kiválóról” „jóra” való romlását idézi elő, amit tilt a 2000/60 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése, és ami nem tartozhat az állapotromlás tilalmától való, ezen irányelv 4. cikke (7) bekezdésének c) pontjában előírt eltérés körébe.

46 Előzetesen – amint a jelen ítélet 18. pontjában szerepel – meg kell jegyezni, hogy a Fekete-Sulm vize azon állapotának a vitatott projekt megkezdése előtti minősítését, mint amelyet a 2007. évi határozat megállapított, felülvizsgálták a 2013. évi határozatban. Így ez utóbbi határozattal Stájerország kormányzója e szintet „kiválóról” „jóra” csökkentette, és így az említett határozatra tekintettel a vitatott projekt már nem járt a vizek ezen állapotának „kiválóról” „jóra” való romlásával.

47 Azonban meg kell állapítani, hogy a 2013. évi határozat nem tárgya a jelen keresetnek. Egyrészt ugyanis, bár a Bizottság úgy véli, hogy a jelen ügyben nem lehet figyelembe venni e határozatot és a Fekete-Sulm felszíni víztestje állapotának ezáltal alacsonyabb fokozatba történő sorolását annak meghatározása céljából, hogy a vitatott projekt ezen állapot romlását fogja-e előidézni, ezen intézmény

e kereset keretében nem vitatta a megalapozottság említett határozat általi értékelését, sem pedig e határozatot magát nem foglalta a keresetlevelének kérelmei körébe. Másrészt az Osztrák Köztársaság sem hivatkozott a Bíróság előtt a 2013. évi határozatra az ilyen állapotromlás fennállásának a vitatása, és így az azzal való érvelés céljából, hogy e határozat elfogadásával, amely az indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejárta előtt következett be, véget vetett az állítólagos kötelezettségszegésnek. Így nem vitatja, hogy a jelen kereset céljából a Fekete-Sulm vizeinek azon állapotát kell figyelembe venni, ahogyan azt a 2007. évi határozat értékelte, azonban úgy véli, hogy e projekt nem sérti a 2000/60 irányelv 4. cikkét, mivel a vizek állapotromlását, amelyet e projekt idéz elő, igazolja ezen irányelv 4. cikkének (7) bekezdése.

48 Ilyen körülmények között a jelen kereset céljából a Fekete-Sulm felszíni víztestje állapotának csak a 2007. évi határozat által megállapított minősítését kell figyelembe venni, és nem kell tekintettel lenni a 2013. évi határozatra.

49 A 2007. évi határozat 2000/60 irányelv rendelkezéseivel való összeegyeztethetőségének értékelése céljából emlékeztetni kell arra, hogy az ezen irányelv 4. cikkében előírt kötelezettségek, mint olyanok, csak 2009. december 22. óta, vagyis a tagállamok által az ezen irányelv 13. cikkének (6) bekezdése alapján a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek közzétételére megállapított határidő lejártának időpontjától kezdődően alkalmazandók (lásd ebben az értelemben: 2012. szeptember 11-i Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias és társai ítélet, C-43/10, EU:C:2012:560, 51–56. pont).

50 Azonban a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében az irányelv átültetésére rendelkezésre álló határidőn belül a címzett tagállamoknak tartózkodniuk kell az olyan jellegű rendelkezések meghozatalától, amelyek komolyan veszélyeztetnék a szóban forgó irányelv által meghatározott eredmény elérését. E tartózkodási kötelezettséget, amely valamennyi nemzeti hatóságra nézve kötelező, úgy kell értelmezni, hogy az minden olyan általános vagy különös intézkedés elfogadására vonatkozik, amely ilyen veszélyeztető hatást fejthet ki (2012. szeptember 11-i Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias és társai ítélet, C-43/10, EU:C:2012:560, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

51 Következésképpen, bár a vitatott projekt a 2007. évi határozat elfogadásának időpontjában nem tartozott a 2000/60 irányelv 4. cikkének hatálya alá, az Osztrák Köztársaság – még ezen irányelv 13. cikkének (6) bekezdése értelmében a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek közzététele tekintetében a tagállamok számára kitűzött határidő lejártának időpontját megelőzően is – köteles volt tartózkodni az olyan jellegű rendelkezések meghozatalától, amelyek komolyan veszélyeztethetnék az említett 4. cikkben meghatározott célkitűzés megvalósítását (lásd ebben az értelemben: 2012. szeptember 11-i Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias és társai ítélet, C-43/10, EU:C:2012:560, 60. pont).

52 Így a jelen kereset vizsgálata céljából meg kell határozni, hogy a vitatott projekt előidézheti-e a Fekete-Sulm felszíni víztestjének állapotromlását, és igenlő válasz esetén azt, hogy az ilyen állapotromlás a 2000/60 irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt, az állapotromlás tilalmától való eltérés alá tartozhat-e.

– A Fekete-Sulm állapotromlásáról

53 Fontos megjegyezni, hogy a 2000/60 irányelv (25) preambulumbekezdése megerősíti, hogy környezeti célkitűzéseket kell meghatározni annak biztosítására, hogy a felszíni és a felszín alatti vizek jó állapotát az egész Unióban elérjék, és hogy a vizek állapotának a romlását uniós szinten megelőzzék. Ráadásul ezen irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontja i. alpontjának szövegéből – amely kimondja, hogy „a tagállamok végrehajtják a szükséges intézkedéseket, hogy megakadályozzák az összes felszíni víztest állapotának romlását” – kitűnik, hogy a tagállamoknak kötelező ilyen intézkedéseket elfogadniuk. E

tekintetben egy olyan egyedi projekt engedélyezését, mint amelyet a 2007. évi határozat említ, ilyen végrehajtásként kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2015. július 1-jei Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland ítélet, C-461/13, EU:C:2015:433, 31., 32. és 35. pont).

54 Így a Bíróság kimondta, hogy a 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja nem csupán a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés egyszerű célkitűzéseit állapítja meg pragmatikus megfogalmazásban, hanem – amint az érintett víztest ökológiai állapotát meghatározták – az ezen irányelv által előírt eljárás minden egyes lépésében kötelező hatállyal rendelkezik (2015. július 1-jei Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland ítélet, C-461/13, EU:C:2015:433, 43. pont).

55 E tekintetben az eltérések ezen irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt rendszere olyan elemnek minősül, amely megerősíti azt az értelmezést, miszerint a víztestek állapotromlásának a megakadályozása kötelező jelleggel bír (lásd ebben az értelemben: 2015. július 1-jei Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland ítélet, C-461/13, EU:C:2015:433, 44. pont).

56 Ezenkívül hangsúlyozni kell, hogy az e rendelkezésben előírt eltérési kategóriák struktúrája lehetővé teszi annak megállapítását, hogy az említett irányelv 4. cikke nem kizárólag alapkötelezettségekből áll, hanem egyedi projekteket is érint. Ugyanis az eltérési indokok többek között akkor alkalmazandók, amikor az említett 4. cikk célkitűzéseinek be nem tartása a felszíni víztest fizikai jellemzőinek új keletű változásaiból következik, és ebből kedvezőtlen hatások adódnak vagy új, fenntartható emberi fejlesztési tevékenység következménye. Márpedig ez előfordulhat projektek új engedélyezésének következtében. Ugyanis valamely projektet és a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek megvalósítását lehetetlen egymástól függetlenül elképzelni (lásd ebben az értelemben: 2015. július 1-jei Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland ítélet, C-461/13, EU:C:2015:433, 47. pont).

57 Következésképpen ezen egyedi projektekre vonatkozik a víztestek állapotromlásának a megakadályozására vonatkozó, a 2000/60 irányelv 4. cikkében megállapított kötelezettség.

58 Ezen állapotot az ökológiai minőségi arányok alapján határozzák meg, amelyeket a felszíni vizek minden egyes kategóriája esetében öt osztályra osztanak fel a biológiai minőségi elemek azon határértékén keresztül, amely e különböző osztályok, vagyis a „kiváló”, „jó”, „mérsékelt”, „gyenge” és „rossz” osztály közötti határokat jelzi (2015. július 1-jei Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland ítélet, C-461/13, EU:C:2015:433, 57. pont).

59 E tekintetben a Bíróság pontosította, hogy meg kell állapítani, hogy valamely felszíni víztest 2000/60 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja értelmében vett állapotromlása áll fenn, amint az ezen irányelv V. melléklete értelmében vett minőségi elemek legalább egyikének az állapota egy osztállyal romlik, még ha e romlás nem is jelenti az egészében vett felszíni víztest alacsonyabb osztályba való besorolását. Azonban, ha az e melléklet értelmében vett érintett minőségi elem már a legalacsonyabb osztályban található, ezen elem bármely romlása a felszíni víztest állapotromlásának minősül (2015. július 1-jei Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland ítélet, C-461/13, EU:C:2015:433, 69. pont).

60 A jelen ügyben a Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, hogy a vitatott projektben említett vízerőmű építéséhez szükséges munkálatok 8 km-es szakaszon érintik a Fekete-Sulm folyását. E folyó 2000/60 irányelv értelmében vett ökológiai állapotának a meghatározása céljából az Institut für Bodenkultur Wien (Agronómiai Intézet, Bécs, Ausztria) által a 2006. év folyamán készített szakértői jelentés megállapította, hogy az említett folyó felszíni víztestjének állapota „kiváló” volt, és hogy e projektet az ezen állapot általa előidézendő romlása miatt el kell utasítani. A Fekete-Sulm felszíni víztestjének „kiválóként” való osztályozása egy meghatározott időszakra kiterjedő olyan tervezés végleges eredményén alapult, amely a 2000/60 irányelv 13. cikke alapján a 2009. évi terv kidolgozásához vezetett.

61 Egyébiránt az első felszólító levélre adott válaszában az Osztrák Köztársaság nem vitatta azt a tényt, hogy a vitatott projekt végrehajtása a Fekete-Sulm felszíni víztestjének állapotromlását idézi elő, hanem az állapotromlás tilalmától való, a 2000/60 irányelv 4. cikke (7) bekezdésének c) pontjában előírt eltérésre hivatkozott, azzal érvelve, hogy elsődleges közérdek miatt folyamodott egyre inkább olyan megújuló energiaforrásokhoz, mint a vízenergia.

62 Végül, amint az Osztrák Köztársaság az ellenkérelmének 20. pontjában megjegyzi, a 2007. évi határozat 192. és azt követő oldalain Stájerország kormányzója maga is elismerte, hogy a projekt „a felszíni víz legalább részleges állapotromlásával" és „a »kiváló szintnek« az érintett OK 8026600 részleges szakaszon való fenntartásával" jár, amely közérdek, és hogy „a OK 8026600 »felsőbb« víztest[en] körülbelül 8 km-es szakaszon a vízjogról szóló törvény 30a. cikkében említett állapotok egyikét érinti az egy fokozattal történő, vagyis a »kiválóról« »jóra« való állapotromlás".

63 Ilyen körülmények között úgy tűnik, hogy a 2007. évi határozat által értékelt vitatott projekt a Fekete-Sulm felszíni víztestjének állapotromlását idézheti elő.

– Az állapotromlás tilalmától való, a 2000/60 irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt eltérésről

64 Emlékeztetni kell arra, hogy – az eltérés engedélyezésére is figyelemmel – el kell kerülni a felszíni víztestek bármiféle állapotromlását. Így az ilyen állapotromlás megakadályozására vonatkozó kötelezettség a 2000/60 irányelv végrehajtásának minden egyes szakaszában kötelező marad, és a felszíni víztest valamennyi olyan típusára és állapotára alkalmazandó, amely esetében vízgyűjtő-gazdálkodási tervet fogadtak el. Az érintett tagállamnak következésképpen meg kell tagadnia valamely projekt engedélyezését, ha ez utóbbi az adott víztest állapotának romlását okozhatja, vagy valamely felszíni víztest esetében veszélyezteti a jó állapot elérését, kivéve ha meg kell állapítani, hogy az említett projekt az ezen irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt eltérés alá tartozik (lásd ebben az értelemben: 2015. július 1-jei Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland ítélet, C-461/13, EU:C:2015:433, 50. pont).

65 Így a Bíróság kimondta, hogy ha valamely projekt olyan káros hatásokat gyakorolhat a vizekre, mint amelyeket az említett irányelv 4. cikkének (7) bekezdése említ, az mindeneste akkor engedélyezhető, ha ugyanezen irányelv 4. cikke (7) bekezdésének a)-d) pontjában említett feltételek teljesülnek (2012. szeptember 11-i Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias és társai ítélet, C-43/10, EU:C:2012:560, 67. és 69. pont).

66 A jelen ügyben annak meghatározása érdekében, hogy a 2007. évi határozatot a 2000/60 irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt követelmények tiszteletben tartásával fogadták-e el, először is meg kell vizsgálni, hogy valamennyi gyakorlati intézkedést megtettek-e a vitatott projekt érintett víztest állapotára gyakorolt ártalmas hatásának a mérséklése érdekében, másodszor azt, hogy e projekt elvégzésének okait kifejezetten feltüntették és indokolták-e, harmadszor azt, hogy az említett projekt nyomós közérdeket szolgál-e, és/vagy hogy a környezetre és a társadalomra tekintettel fennálló hasznok, amelyek az ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében meghatározott célkitűzések megvalósításából fakadnak, felülmúlják-e az emberi egészség, az emberi biztonság megtartása vagy a fenntartható fejlődés tekintetében az ugyanezen projekt végrehajtásából fakadó hasznokat, negyedszer pedig azt, hogy a hasznos célkitűzések a műszaki megvalósíthatóság vagy az aránytalan költségek miatt nem érhetők-e el más olyan módon, ami a környezet számára jóval előnyösebb (lásd ebben az értelemben: 2012. szeptember 11-i Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias és társai ítélet, C-43/10, EU:C:2012:560, 67. pont).

67 Az Osztrák Köztársaság, azon érvelés érdekében, hogy a vitatott projekt megfelel a 2000/60 irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt követelményeknek, azt állítja, hogy a Fekete-Sulmon történő vízerőmű-építés célja a megújuló energia fejlesztése. Azonban a Bizottság lényegében úgy véli, hogy az

Osztrák Köztársaság ezen érvvel csupán azt állítja, hogy a megújuló energia termelése általában megfelel a nyomós közérdeknek, annak pontosítása nélkül, hogy a vitatott projekt az állapotromlás tilalmának elvétől való eltérés alá tartozik-e.

68 E tekintetben mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a Bizottság állításával ellentétben a jelen ítélet 66. pontjában bemutatott feltételek közül a második egyértelműen teljesül a jelen ügyben, mivel a 2007. évi határozat részletesen előadja a vitatott projekt okait, annak a környezetre gyakorolt hatását és e projekt állítólagos előnyeit.

69 Ezt követően hangsúlyozni kell, hogy az olyan vízerőmű építése, mint amelyet a vitatott projekt említ, valóban lehet nyomós közérdek.

70 E tekintetben bizonyos mérlegelési mozgásteret kell elismerni a tagállamoknak annak meghatározása tekintetében, hogy valamely egyedi projekt ilyen közérdekkel bír-e. Ugyanis a 2000/60 irányelv, amelyet az EK 175. cikk (1) bekezdése (jelenleg az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdése) alapján fogadtak el, közös elveket állapít meg, és átfogó intézkedési keretet határoz meg a vízvédelem területén, emellett biztosítja a koordinációt, az integrációt, valamint hosszabb távon az általános elvek és azon struktúrák kidolgozását, amelyek lehetővé teszik az Unióban a víz védelmének és felhasználásának ökológiai szempontból járható útját. Ezen elveket és e keretet a továbbiakban a tagállamoknak kell kidolgozniuk egyedi intézkedések elfogadásán keresztül. Így ezen irányelv nem írja elő a tagállamok szabályozásainak teljes harmonizációját a vízügy területén (2006. november 30-i Bizottság kontra Luxemburg ítélet, C-32/05, EU:C:2006:749, 41. pont; 2014. szeptember 11-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-525/12, EU:C:2014:2202, 50. pont; 2015. július 1-jei Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland ítélet, C-461/13, EU:C:2015:433, 34. pont).

71 Márpedig e mérlegelési mozgástér keretében az Osztrák Köztársaság jogosan vélte úgy, hogy a vitatott projekt, amelynek a célja a megújuló energia termelésének a vízenergiával való előmozdítása, nyomós közérdek.

72 Ugyanis az EUMSZ 194. cikk (1) bekezdése előírja, hogy a belső piac létrehozása, illetve működése keretében, valamint a környezet megőrzésének és javításának szükségességére tekintettel az Unió energiapolitikájának céljai – a tagállamok közötti szolidaritás szellemében – az energiapiac működésének biztosítása, az energiaellátás biztonságának garantálása az Unión belül, az energiahatékonyság és az energiatakarékosság, valamint az új és megújuló energiaforrások kifejlesztésének előmozdítása és az energiahálózatok összekapcsolásának előmozdítása (2012. szeptember 6-i Parlament kontra Tanács ítélet, C-490/10, EU:C:2012:525, 65. pont).

73 Ezenkívül a megújuló energiaforrások előmozdítását, amelynek az Unió elsőrangú jelentőséget tulajdonít, többek között azon tény figyelembevétele igazolja, hogy az említett erőforrások kiaknázása hozzájárul a környezetvédelemhez és a fenntartható fejlődéshez, biztonságosabbá és változatosabbá teszi az energiaellátást, és lehetővé teszi az Egyesült Nemzetek éghajlatváltozási keretegyezményéhez csatolt Kiotói Jegyzőkönyv célkitűzéseinek gyorsabb megvalósítását (2013. szeptember 26-i IBV & Cie ítélet, C-195/12, EU:C:2013:598, 56. pont).

74 Végül hangsúlyozni kell, hogy a jelen ügyben a nemzeti hatóságok mérlegelték a vitatott projekttől várt hasznokat és a Fekete-Sulm felszíni víztestjének e projektből fakadó állapotromlását. E mérlegelés alapján megállapíthatták, hogy e projekt a fenntartható fejlődésre tekintettel hasznos, hogy valamennyi gyakorlati intézkedést megtettek az e projekt által az említett felszíni víztest állapotára gyakorolt ártalmas hatásnak a mérséklése érdekében, és hogy az ugyanezen projekt által kitűzött célok a műszaki megvalósíthatóság vagy az aránytalan költségek miatt nem érhetők el más olyan módokon, amelyek a környezet számára jóval előnyösebbek.

75 E tekintetben, amint a jelen ítélet 37. pontjában szerepel, a Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, hogy a 2007. évi határozat elfogadásához Stájerország kormányzója többek között az Energiagazdálkodási és Energiainnovációs Intézet által készített tanulmányra támaszkodott, amelyet a vízerőmű építésének engedélyezését kérelmezők adtak át neki.

76 E tanulmány készítői valóban emlékeztettek arra, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság feladata a szóban forgó érdekek, különösen a vitatott projekttől várt hasznoknak és a projekt által a Fekete-Sulm felszíni víztestjének állapotára gyakorolt hatásoknak a mérlegelése.

77 Azonban, miután emlékeztetett arra, hogy az említett tanulmány „érthető és meggyőző módon állapította meg, hogy a vízenergia általában és a [vitatott projekt] különösen megfelel az elsőrendű közérdeknek, és nagy jelentősége van (a régió) fenntartható fejlődésében", Stájerország kormányzója maga hangsúlyozta, hogy e tanulmány készítői „részletesen bemutatták a projektnek a viszonylag rövid távolságon nagy mértékben történő vízesés miatti jó energetikai mérlegét, valamint a projektnek a helyi gazdaságra gyakorolt gazdasági szempontjait", „hogy meggyőző módon került bemutatásra az, hogy a projekt a CO^2 kibocsátásával járó fosszilis energiatermelés helyettesítésén keresztül pozitívan járul hozzá a globális felmelegedés csökkenéséhez", és hogy a tanulmány „megvilágította azt is, hogy a [projekt] hasznos célkitűzései nem érhetők el más olyan eszközökkel, amelyek a környezet számára jóval előnyösebbek lennének". Ezenkívül a Bírósághoz benyújtott iratokból az is kitűnik, hogy gyakorlati intézkedéseket vettek tervbe a vitatott projekt által az érintett felszíni víztest állapotára gyakorolt ártalmas hatás mérséklése, és különösen annak korlátozása érdekében, hogy e projekt akadályozza a halak vándorlását, ezért e vándorlást elősegítő intézkedéseket helyeztek kilátásba.

78 Így a 2007. évi határozat e tanulmányra tekintettel a következőket állapította meg:

„A [vitatott projektnek] a környezetre, az éghajlatra és a gazdaságra gyakorolt regionális és régióközi hasznai, amelyeket meggyőző módon világított meg egy jelentés, ellentétesek [e] projektnek a [WRG] 30a. cikkében említett állapotokra gyakorolt ezen ártalmas hatásával (amely szinte elhanyagolható a lehetséges többi ártalmas hatáshoz képest). Mivel az [említett] projekten keresztül jelentős mennyiségű tiszta energia állhat rendelkezésre, az arról határozó hatóságnak ezen intézkedésben a fenntartható energetikai fejlődés tekintetében fontos közérdeket kell látnia.

Azon ügy jelen körülményeinek a mérlegelését követően, amelyről határozni kell, a hatóság arra a következtetésre jut, hogy a »Fekete-Sulm« vízerőmű megépítésében fennálló közérdek egyértelműen a [WRG] 30. és azt követő cikkeiben, valamint a 104. és 104a. cikkében felsorolt környezetvédelmi célkitűzésekkel kapcsolatban megállapított ártalmas hatások felett áll."

79 Ezt követően a 2009. évi terv a 2000/60 irányelv 4. cikke (7) bekezdésének b) pontja értelmében magában foglalt egy, a vitatott projekttől várt hasznokra – vagyis a regionális termelés 2 ezrelékét és a nemzeti termelés 0,4 ezrelékét képviselő vízenergia-termelésre – vonatkozó elemzést.

80 Így a Bizottság állításával ellentétben Stájerország kormányzója egészében elemezte a vitatott projektet, beleértve annak a 2000/60 irányelv célkitűzéseire gyakorolt közvetlen és közvetett hatását, és mérlegelte e projekt előnyeit, valamint annak a Fekete-Sulm felszíni víztestjének állapotára gyakorolt ártalmas hatásait. Ezen elemzés keretében különösen figyelembe vette azt a tényt, hogy e folyó nagyon jó ökológiai minőséggel bír, azonban megállapította, hogy figyelembe véve az említett projekttől várt különböző előnyöket, az ahhoz kapcsolódó közérdek nyilvánvalóan az ezen irányelv által kitűzött, az állapotromlás megakadályozásának a célját érintő ártalmas hatások felett áll. Tehát nem csupán absztrakt módon azon elsőrendű közérdekre hivatkozott, amelyet a megújuló energiatermelés jelent, hanem részletes és magára az e projektre vonatkozó egyedi tudományos elemzésre támaszkodott annak megállapítását megelőzően, hogy teljesültek az állapotromlás tilalmától való eltérés feltételei.

81 A fentiekből következik, hogy Stájerország kormányzója, aki az Intézet olyan tanulmánya alapján határozott, amely számára releváns információt szolgáltathatott a vitatott projekt következményeit illetően, figyelembe vette a 2000/60 irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében előírt feltételek összességét, és jogosan állapíthatta meg, hogy azok teljesültek.

82 A Stájerország kormányzója által végzett értékelés érdemben való vitatása érdekében a Bizottság különösen azt állítja, hogy a vízenergia csak egy megújuló energiaforrás a többi mellett, és hogy a vitatott projektben említett vízerőmű által termelt energiának csak elhanyagolható hatása lesz mind a regionális, mind a nemzeti szintű energiaellátásban. Azonban a Bizottság olyan meghatározott kifogásainak hiányában, amelyek lehetővé tennék például annak megállapítását, hogy a jelen ítélet 75. pontjában említett tanulmány, amelynek a következtetéseit magában foglalta a 2007. évi határozat, mennyiben hiányos vagy téves, e projektnek a Fekete-Sulm felszíni víztestjének állapotára gyakorolt ökológiai hatás nem kielégítő elemzése miatt, vagy a vízenergia termelésének kilátásaival kapcsolatos megbízhatóság hiánya miatt, és olyan összehasonlító elemek hiánya miatt, amelyek lehetővé tennék a tervezett energiatermelés említett projekt terjedelméhez képest gyengének való minősítését, a Bizottság nem bizonyította a hivatkozott hiányosságokat.

83 A fenti megállapítások összességéből következik, hogy a Bizottság keresetét mint megalapozatlant el kell utasítani.

A költségekről

84 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Bizottságot – mivel pervesztes lett – az Osztrák Köztársaság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a keresetet elutasítja.

2) A Bíróság az Európai Bizottságot kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások